

Vzpomínání na válku

Jaké chování je při návštěvě památníků druhé světové války ne/vhodné?

Co budeme sledovat

Budeme zkoumat různé způsoby chování lidí různého věku na památných místech spojených s tragickými událostmi druhé světové války. Pokusíme se vytvořit pravidla správného chování na těchto místech.

Co je naším cílem

Odlišíme vhodné a nevhodné chování na pietních místech. Navrhujeme pravidla chování pro tato místa.

Jméno a příjmení:

dejepisplus.npi.cz

Evokační zdroj

Plakát k svátku Jom ha-šoa

Než začneš, prohlédni si plakát a zamysli se.

Toto umělecké dílo bylo vytvořeno v roce 2012 u příležitosti svátku Jom ha-šoa, který je připomínkou obětí holocaustu. Co má podle vás vyjadřovat?

Zdroj: Yad Vashem, Dorielle Rimmer-Halperin (2022)

Co se může hodit 1

Minulost je v naší společnosti přítomná různými způsoby. Chodíme kolem starých domů a jiných památek, díváme se na historické filmy a seriály, hrajeme počítačové hry s historickou tematikou. Minulost nám připomínají státní svátky a památné dny, je předmětem „péče“ specializovaných institucí (např. vědeckých ústavů). Vzpomínáme na slavné okamžiky, ale i na tragédie. Vzpomínky na druhou světovou válku jsou ožívány

také pomocí pomníků, památníků a muzeí, které stojí na místech tragických událostí: hromadných poprav civilistů, krvavých bitev nebo koncentračních a likvidačních táborů. V České republice nalezneme tato místa paměti například v Terezíně (původně transportní tábor a židovské ghetto), v Lidicích (ves vyhlazená nacisty jako trest za zabití R. Heydricha) nebo v Letech u Písku (původně pracovní a trestní tábor, kde byli vězněni zejm. Romové).

Zdroj

1

Areál obce Lidice vyhlazené nacisty v roce 1942

Prohlédni si fotografii místa, kde dříve stávala obec Lidice, zničená 10. 6. 1942 nacisty. Jak by ses podle tvého názoru měl v tomto areálu pohybovat? Co je podle tebe vhodné a co nevhodné chování?

Zdroj: Wikipedie, Peter Stehlík (2009)

Co se může hodit 2

Obec Lidice byla 9. 6. 1942 obklíčena německými jednotkami a o půlnoci začala její likvidace. Ze strany nacistů šlo o odplatu za smrt R. Heydricha, kterého 27. 5. 1942 zranili čs. vojáci a on zraněním 4. 6. podlehl. Nikdo z Lidic neměl na této události podíl, ovšem nacisté se rozhodli, že Lidice budou exemplárním případem a jejich zničení bude výstrahou, aby se nikdo nezapojoval do odboje. Všichni muži byli zastřeleni, vět-

šina dětí byla zavražděna ve vyhlazovacím táboře Chelmo, jen několik jich bylo odesláno „na převýchovu“ do Německa. Ženy byly odvezeny do koncentračního tábora Ravensbrück. Domy ve vesnici byly posléze zničeny ženejními jednotkami. Po válce byla obec obnovena, ovšem nikoli na původním místě, které bylo přeměněno na památník. Dnes areál původních Lidic spravuje státní příspěvková organizace Památník Lidice.

Prostuduj si zdroje 2, 3, 4. Co se stalo v lednu 2021 v Lidicích? Jak událost hodnotí zpravodajské portály (ČT, Idnes.cz, Echo24.cz)? Co si o této události myslíš ty?

Zdroj

2

Ředitel Památníku Lidice informuje o sáňkování

Minulý týden napadl sníh, a tak o tomto víkendu dorazilo na pietní území v Lidicích několik set lidí. Ne však proto, aby projevili úctu těm, kteří zde kdysi žili a stali se oběťmi německých okupantů, ale proto, aby si tu zajezdili na bobech, na sáňkách či na lyžích. Co na tom, že tyto své sportovní aktivity provozovali přímo na sutinách domů povražděných lidických obyvatel i na hrobech nacisty zpustošeného hřbitova. Člověk chápe, že jsou-li uzavřena horská lyžařská střediska, je potřeba nalézt nějaké náhradní řešení. Nicméně hledat ho na pietním místě, jakým Lidice jsou, opravdu nepovažuji za dobrý nápad. Snažím se věřit tomu, že ti, kdo se rozhodli trávit takovýmto způsobem svůj volný čas na místě, kde byl spáchán jeden z nejodpornějších válečných zločinů, možná ani netušili, kde se ocitli. V opačném případě by to o nás samých poskytovalo hodně zvláštní, a nemusím jistě dodávat, že vůbec ne dobrý obraz.

Eduard Stehlík (příspěvek na Facebooku 18. 1. 2021)

Zdroj

3

Reakce 1 na status E. S.

A co to vzít jinak, jako oslavu vůle, života a touhy vypořádat se s protivenstvím. Mají být pietní místa mrtvá, nebo mají žít, a ano, třeba sáňkováním, tím přece nikdo nepopírá úctu k lidem, kteří tam byli zavražděni ze msty, ale vrací se tam život a to by měl být odkaz pietních míst....

(z diskuse pod statusem E. S. ve zdroji 1)

Zdroj

4

Reakce 2 na status E. S.

Je to děsivá zpráva o rozpadu našich morálních hodnot. Vnímám argumenty lidí, že jsou rádi, že se na ta místa vrací život a dětská radost. Nevím, kolik z těchto lidí si chodí s dětmi hrát na schovávanou na hřbitov, protože děti by to určitě bavilo. Chci tím říci, že jde o pietní území, které vyjadřuje úctu všem obětem a pozůstalým.

(z diskuse pod statusem E. S. ve zdroji 1)

Napiš, co se stalo v Lidicích, a doplň jednu z možností.

17. 1. 2021 v Lidicích...

A/ Je to hrozné, protože...

B/ Není na tom nic strašného. Myslím si to, protože...

Badatelská otázka

Jaké chování je při návštěvě památníků druhé světové války ne/vhodné?

Sepiš a prezentuj pravidla pro návštěvu míst paměti. Co pokládáš za nejdůležitější?

